

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

24 ianuarie 2019*

„Trimitere preliminară – Securitate socială – Regulamentul (UE) nr. 1231/2010 – Legislație aplicabilă – Certificat A 1 – Articolul 1 Extinderea beneficiului certificatului A 1 la resortisanții țărilor terțe aflați în situație de ședere legală pe teritoriul unui stat membru – Reședință legală – Noțiune”

În cauza C-477/17,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Centrale Raad van Beroep (Curtea de Apel pentru Litigii de Securitate Socială și de Funcție Publică, Țările de Jos), prin decizia din 4 august 2017, primită de Curte la 8 august 2017, în procedura

Raad van bestuur van de Sociale Verzekeringsbank

împotriva

D. Balandin,

I. Lukachenko,

Holiday on Ice Services BV,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din doamna R. Silva de Lapuerta, vicepreședintă a Curții, îndeplinind funcția de președinte al Camerei întâi, domnii J.-C. Bonichot, E. Regan (raportor), C. G. Fernlund și S. Rodin, judecători,

avocat general: domnul N. Wahl,

grefier: doamna M. Ferreira, administratoare principală,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 4 iulie 2018,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Raad van bestuur van de Sociale Verzekeringsbank, de H. van der Most, în calitate de agent;
- pentru Holiday on Ice Services BV, I. Lukachenko și D. Balandin, de F. J. Webbink, avocat;
- pentru guvernul neerlandez, de M. Noort, de M. Bulterman și de J. Langer, în calitate de agenți;
- pentru guvernul ceh, de M. Smolek, de J. Vlácil și de J. Pavliš, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: neerlandeza.

- pentru guvernul francez, de D. Colas și de C. David, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de M. van Beek și de D. Martin, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 27 septembrie 2018,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 1 din Regulamentul (UE) nr. 1231/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de extindere a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 la resortisanții țărilor terțe care nu fac obiectul regulamentelor respective exclusiv pe motive de cetățenie (JO 2010, L 344, p. 1).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Raad van bestuur van de Sociale Verzekeringsbank (Consiliul de administrație al Casei de Securitate Socială, Țările de Jos, denumit în continuare „Svb”), pe de o parte, și domnii D. Balandin și I. Lukachenko, precum și Holiday on Ice Services BV, fostă Stage Entertainment Touring Services BV (denumită în continuare „HOI”), pe de altă parte, cu privire la refuzul SvB de a le elibera domnilor Balandin și Lukachenko, în calitate de resortisanți ai unor țări terțe angajați de HOI, un certificat în temeiul articolului 19 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO 2009, L 284, p. 1) (denumit în continuare „certificatul A 1”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 1231/2010

- 3 Considerentele (6)-(8), (10) și (11) ale Regulamentului nr. 1231/2010 au următorul cuprins:
 - „(6) Regulamentul (CE) nr. 883/2004 [al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO 2004, L 166, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82, rectificare în JO 2016, L 296, p. 25)], precum și Regulamentul [nr. 987/2009] modernizează și simplifică în mod semnificativ regulile de coordonare, atât pentru persoanele asigurate, cât și pentru instituțiile de securitate socială. Pentru acestea din urmă, regulile de coordonare modernizată au în vedere să accelereze și să faciliteze procesarea datelor cu privire la drepturile la prestații ale persoanelor asigurate și să diminueze costurile administrative corespunzătoare.
 - (7) Promovarea unui nivel ridicat de protecție socială și creșterea nivelului de trai și a calității vieții în statele membre sunt obiective ale Uniunii.
 - (8) Pentru a evita gestionarea de către angajatori și de către organismele naționale de securitate socială a unor situații juridice și administrative complexe privind un grup limitat de persoane, este important să se profite pe deplin de modernizarea și de simplificarea din domeniul securității sociale, prin utilizarea unui singur instrument juridic de coordonare, care să combine Regulamentul [nr. 883/2004] și Regulamentul [nr. 987/2009].

[...]

- (10) Aplicarea Regulamentului [nr. 883/2004] și a Regulamentului [nr. 987/2009] resortisanților țărilor terțe care nu fac încă obiectul regulamentelor respective exclusiv pe motive de cetățenie nu conferă acestora niciun drept de intrare, ședere sau reședință ori de acces la piața forței de muncă de pe teritoriul unui stat membru. Prin urmare, aplicarea Regulamentului [nr. 883/2004] și a Regulamentului [nr. 987/2009] ar trebui să nu aducă atingere dreptului statelor membre de a refuza acordarea, de a retrage sau de a refuza reînnoirea unui permis de intrare, ședere, reședință sau muncă în statul membru în cauză, în conformitate cu legislația Uniunii.
- (11) Regulamentul [nr. 883/2004] și Regulamentul [nr. 987/2009] ar trebui să fie aplicabile, în temeiul prezentului regulament, numai în măsura în care persoana în cauză își are deja reședința în mod legal pe teritoriul unui stat membru. Reședința legală ar trebui să reprezinte, așadar, o condiție prealabilă pentru aplicarea regulamentelor respective.”

4 Articolul 1 din acest regulament prevede:

„Regulamentul [nr. 883/2004] și Regulamentul [nr. 987/2009] se aplică resortisanților țărilor terțe care nu fac deja obiectul regulamentelor respective exclusiv pe motive de cetățenie, precum și membrilor familiilor și urmașilor acestora, cu condiția să aibă reședința în mod legal pe teritoriul unui stat membru și să fie într-o situație care nu este limitată din toate punctele de vedere la un singur stat membru.”

Regulamentul nr. 883/2004

- 5 Potrivit articolului 1 literele (j) și (k) din Regulamentul nr. 883/2004, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 465/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 (JO 2012, L 149, p. 4, rectificare în JO 2015, L 84, p. 74) (denumit în continuare „Regulamentul nr. 883/2004”):

„În sensul prezentului regulament:

[...]

- (j) prin «reședință» se înțelege locul în care o persoană este rezidentă în mod obișnuit;
- (k) prin «ședere» se înțelege reședința temporară.”

6 Articolul 13 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„Persoana care desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată în două sau mai multe state membre face obiectul:

- (a) legislației statului membru de reședință, în cazul în care desfășoară o parte substanțială a activității sale în statul membru respectiv; sau
- (b) dacă el/ea nu desfășoară o parte substanțială a activității sale în statul membru de reședință:
- (i) legislației statului membru în care este situat sediul sau locul de desfășurare a activității întreprinderii sau angajatorului, dacă persoana este angajată de o întreprindere sau de un angajator; sau

- (ii) legislației statului membru în care este situat sediul sau locul de desfășurare a activității întreprinderii sau angajatorului, dacă persoana este angajată de două sau mai multe întreprinderi sau angajatori ale căror sedii sau locuri de desfășurare a activității sunt situate într-un singur stat membru; sau
- (iii) legislației statului membru în care este situat sediul sau locul de desfășurare a activității întreprinderii sau angajatorului, altul decât statul membru de reședință, dacă persoana este angajată de două sau mai multe întreprinderi sau angajatori care își au sediile sau locurile de desfășurare a activității în două state membre, unul dintre acestea fiind statul membru de reședință; sau
- (iv) legislației statului membru de reședință, dacă persoana este angajată de două sau mai multe întreprinderi sau angajatori, dintre care cel puțin două (doi) au sediul sau locul de desfășurare a activității în state membre diferite, altele decât statul membru de reședință.”

Regulamentul nr. 987/2009

- 7 Articolul 16 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 987/2009 prevede:

„(1) O persoană care desfășoară activități în două sau mai multe state membre informează instituția desemnată de autoritatea competentă din statul membru de reședință cu privire la aceasta.

(2) Instituția desemnată de la locul de reședință determină fără întârziere care este legislația aplicabilă persoanei respective, ținând seama de articolul 13 din [R]egulamentul [nr. 883/2004] și de articolul 14 din [prezentul] regulament [...]. Această determinare inițială a legislației aplicabile este cu titlu provizoriu. Instituția informează instituțiile desemnate din fiecare stat membru în care se desfășoară o activitate asupra determinării legislației aplicabile cu titlu provizoriu.”

- 8 Articolul 19 alineatul (2) din acest regulament prevede:

„La cererea persoanei respective ori a angajatorului său, instituția competentă a statului membru a cărui legislație este aplicabilă în temeiul titlului II din [R]egulamentul [nr. 883/2004] eliberează un atestat conform căruia respectiva legislație este aplicabilă și indică, dacă este cazul, până la ce dată și în ce condiții.”

Directiva 2011/98

- 9 Articolul 2 din Directiva 2011/98/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind o procedură unică de solicitare a unui permis unic pentru resortisanții țărilor terțe în vederea șederii și ocupării unui loc de muncă pe teritoriul statelor membre și un set comun de drepturi pentru lucrătorii din țările terțe cu ședere legală pe teritoriul unui stat membru (JO 2011, L 343, p. 1), intitulat „Definiții”, prevede:

„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

[...]

- (b) «lucrător dintr-o țară terță» înseamnă un resortisant al unei țări terțe care a fost admis pe teritoriul unui stat membru, care are dreptul de ședere legală și căruia i s-a acordat dreptul de muncă, în cadrul unui raport de muncă plătit, în temeiul legislației naționale și/sau în conformitate cu practica națională;

[...]”

10 Articolul 3 din această directivă, intitulat „Domeniul de aplicare”, prevede:

„(1) Prezenta directivă se aplică:

[...]

(b) resortisanților din țări terțe care au fost admiși într-un stat membru în alt scop decât cel al ocupării unui loc de muncă în temeiul legislației Uniunii sau al legislației naționale, cărora li se permite să ocupe un loc de muncă și care dețin un permis de ședere în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1030/2002 [al Consiliului din 13 iunie 2002 de instituire a unui model uniform de permis de ședere pentru resortisanții țărilor terțe (JO 2002, L 157, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 242)], și

(c) resortisanților din țări terțe care au fost admiși într-un stat membru în scopul ocupării unui loc de muncă în temeiul legislației Uniunii sau al legislației naționale.

(2) Prezenta directivă nu se aplică resortisanților din țări terțe:

[...]

(i) care sunt rezidenți pe termen lung în conformitate cu Directiva 2003/109/CE [a Consiliului din 25 noiembrie 2003 privind statutul resortisanților țărilor terțe care sunt rezidenți pe termen lung (JO 2004, L 16, p. 44, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 225)];

[...]

(3) Statele membre pot decide să nu aplice capitolul II resortisanților țărilor terțe care au fost fie autorizați să ocupe un loc de muncă pe teritoriul unui stat membru pentru o durată maximă de șase luni [...]

[...]”

11 Potrivit articolului 12 din directiva menționată, intitulat „Dreptul la egalitatea de tratament”:

(1) Lucrătorii din țările terțe menționați la articolul 3 alineatul (1) literele (b) și (c) beneficiază de egalitate de tratament în raport cu resortisanții statului membru în care își au reședința, în legătură cu:

[...]

(e) ramurile securității sociale, astfel cum sunt definite în Regulamentul (CE) nr. 883/2004;

[...]

(2) Statele membre pot restrânge egalitatea de tratament:

[...]

(b) prin limitarea drepturilor acordate lucrătorilor din țările terțe în temeiul alineatului (1) litera (e), dar fără restricționarea acestor drepturi pentru lucrătorii din țările terțe care au un loc de muncă sau care au avut un loc de muncă pe o perioadă de cel puțin șase luni sau care sunt înregistrați drept șomeri.

De asemenea, statele membre pot decide ca alineatul (1) litera (e), în ceea ce privește prestațiile familiale, să nu se aplice resortisanților din țări terțe care au fost autorizați să lucreze pe teritoriul unui stat membru pentru o durată maximă de șase luni, resortisanților din țări terțe care au fost admiși pentru studii sau resortisanților din țări terțe care au drept de muncă pe baza unei vize;

[...]”

Dreptul neerlandez

- 12 Beleidsregels van de Svb met betrekking tot de onderdanen van landen buiten de Europese Unie (SB2124) [Liniile directoare ale Svb referitoare la resortisanți ai unor țări din afara Uniunii Europene (SB2124)] au următorul conținut:

„Domeniul de aplicare *ratione personae* al Regulamentului [nr. 883/2004] este limitat în principiu la cetățeni ai unor state membre ale Uniunii Europene, ai țărilor din [Spațiul Economic European (SEE)] și ai Confederației Elvețiene. Resortisanții țărilor terțe intră în domeniul de aplicare al acestui regulament numai atunci când li s-a recunoscut calitatea de refugiat sau calitatea de membru de familie sau de urmaș. Cu toate acestea, Regulamentul [nr. 1231/2010] stabilește că, în cazul unor resortisanți ai unor țări terțe, care nu fac obiectul Regulamentului [nr. 883/2004] exclusiv pe motive de cetățenie, ultimul regulament menționat se aplică totuși în cazul în care aceștia au reședința în mod legal pe teritoriul unui stat membru și se deplasează legal în cadrul Uniunii.

Regulamentul [nr. 1231/2010] nu definește noțiunea «reședință legală». Politica SVB este de a admite reședința legală în Țările de Jos în cazul în care o astfel de reședință este legală în sensul articolului 8 din [Vreemdelingenwet 2000 (Legea din 2000 privind străinii)], cu rezerva că Svb nu va prezuma legalitatea reședinței atunci când un străin se află pe teritoriul Țărilor de Jos în așteptarea unei decizii privind cererea sa de primă admisie.

Din titlul, din considerentele și din dispozițiile Regulamentului [nr. 1231/2010] rezultă că resortisanții țărilor terțe trebuie să îndeplinească criteriul privind deplasarea în sensul [beleidsregels van de Svb met betrekking tot de Verplaatsingscriterium (SB2120) [Liniile directoare ale Svb referitoare la criteriul deplasării (SB2120)]] în același mod ca resortisanții Uniunii.

[...]”

- 13 Potrivit Liniilor directoare ale Svb referitoare la criteriul deplasării (SB2120), Regulamentul nr. 883/2004 se aplică persoanelor a căror situație prezintă elemente de legătură cu mai multe state membre. Acesta nu se aplică nici în situații pur naționale și nici atunci când situația persoanei în cauză prezintă elemente de legătură exclusiv cu un stat terț și cu un singur stat membru.
- 14 Potrivit beleidsregels van de Svb met betrekking tot de territoriale werkingssfeer (SB2135) [Liniile directoare ale Svb referitoare la domeniul de aplicare teritorială (SB2135)], Regulamentul nr. 883/2004 se aplică în principiu numai în cazul în care o persoană are reședința și lucrează pe teritoriul Uniunii. Cu toate acestea, ar reieși din jurisprudența Curții că acest regulament se poate aplica în cazul în care o persoană intră în domeniul de aplicare *ratione personae* al acestuia, dar are reședința sau lucrează în afara teritoriului Uniunii.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 15 Domnii Balandin și Lukachenko sunt resortisanți ai unor țări terțe angajați ai HOI, societate comercială cu sediul social în Amsterdam (Țările de Jos) și cu locul principal de desfășurare a activității economice în Utrecht (Țările de Jos), care organizează, în perioada octombrie-mai a fiecărui an, spectacole de patinaj pe gheață în diferite țări, printre care anumite state membre.
- 16 Toți colaboratorii HOI petrec în Țările de Jos câteva săptămâni pentru a se antrena în vederea pregătirii spectacolelor. O parte a patinatorilor asigură ulterior un anumit număr de reprezentații în Țările de Jos, iar cealaltă parte a acestora apare în spectacole în diferite state membre, în special în Franța și în Germania. Toți resortisanții țărilor terțe au un drept legal de ședere în Țările de Jos în perioada de antrenament și eventual în perioada reprezentațiilor, acestora fiindu-le eliberate permise de muncă, de la caz la caz. Aceștia au dreptul legal de ședere și în celelalte state membre unde sunt asigurate reprezentațiile, pe baza unei așa-numite „vize Schengen”.
- 17 Timp de mai mulți ani, SvB a emis pentru resortisanții țărilor terțe angajați de HOI certificate A 1 care atestau că legislația neerlandeză din domeniul protecției sociale le era aplicabilă și că plata contribuțiilor obligatorii se făcea de asemenea în Țările de Jos. Cu toate acestea, începând cu sezonul 2015/2016, SvB a refuzat să emită astfel de certificate, argumentând că acestea au fost emise în mod eronat în cursul anilor precedenți. Prin urmare, SvB a respins cererile adresate de HOI în această privință.
- 18 Ca urmare a audierii, printre altele cu ocazia unei măsuri provizorii dispuse de *voorzieningenrechter* Amsterdam (judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii din Amsterdam, Țările de Jos), SvB a emis certificate A 1 valabile până la 1 mai 2016. Sezonul 2015/2016 s-a terminat însă la 22 mai 2016, astfel încât continuă să existe un litigiu cu privire la aceste ultime săptămâni din luna mai 2016. Într-o hotărâre din 28 aprilie 2016, *rechtbank* Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam, Țările de Jos) a considerat, în special în temeiul principiului încrederii legitime, că SvB ar fi trebuit să emită certificate A 1 care să acopere ultimele săptămâni din acest sezon. SvB a formulat apel împotriva acestei hotărâri în fața instanței de trimitere.
- 19 Aceasta constată că domnii Balandin și Lukachenko nu intră în mod direct în domeniul de aplicare personal al Regulamentului nr. 883/2004, astfel cum este acesta definit la articolul 2, întrucât nu sunt nici resortisanți ai unui stat membru, nici apatrizi sau refugiați. Ei ar putea beneficia de dispozițiile acestui regulament doar în temeiul Regulamentului nr. 1231/2010, care a extins, în anumite condiții, domeniul de aplicare al Regulamentelor nr. 883/2004 și 987/2009 la resortisanți ai țărilor terțe care nu fac deja obiectul acestor regulamente exclusiv pe motive de cetățenie.
- 20 Potrivit instanței de trimitere, este cert că domnii Balandin și Lukachenko nu erau rezidenți în Țările de Jos sau în alt stat membru, ci locuiau și lucrau temporar în Uniune, în sensul articolului 1 litera (k) din Regulamentul nr. 883/2004. Prin urmare, ar exista un anumit grad de incertitudine în legătură cu chestiunea dacă doar resortisanții țărilor terțe rezidenți efectiv, în sensul articolului 1 litera (j) din Regulamentul nr. 883/2004, pot invoca beneficiul articolului 1 din Regulamentul nr. 1231/2010 sau dacă și resortisanții țărilor terțe care se află într-o situație cum este cea a domnilor Balandin și Lukachenko au această posibilitate.
- 21 Astfel, instanța de trimitere consideră că aplicarea acestei din urmă dispoziții ridică probleme din cauza divergențelor care există între diferitele sale versiuni lingvistice, întrucât noțiunea „reședință legală” pare să poată corespunde atât unei prezențe care nu ar fi neapărat de lungă durată, cât și unei ședere care are un anumit grad de permanență.

22 În aceste condiții, Centrale Raad van Beroep (Curtea de Apel pentru Litigii de Securitate Socială și de Funcție Publică) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 1 din Regulamentul nr. 1231/2010 trebuie interpretat în sensul că lucrătorii salariați resortisanți ai unei țări terțe care au reședința în afara Uniunii, dar care lucrează temporar în diferite state membre ale Uniunii pentru un angajator stabilit în Țările de Jos pot invoca dispozițiile (titlului II din) Regulamentul nr. 883/2004 și ale Regulamentului nr. 987/2009?”

Cu privire la întrebarea preliminară

23 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 din Regulamentul nr. 1231/2010 trebuie interpretat în sensul că resortisanții țărilor terțe, cum sunt cei în discuție în cauza principală, care locuiesc și lucrează temporar în diferite state membre pentru un angajator stabilit într-un stat membru pot invoca beneficiul regulilor de coordonare prevăzute de Regulamentele nr. 883/2004 și 987/2009 pentru a se stabili cărei legislații de securitate socială sunt supuși aceștia.

24 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit articolului 1 din Regulamentul nr. 1231/2010, Regulamentele nr. 883/2004 și 987/2009 se aplică resortisanților țărilor terțe care nu fac deja obiectul regulamentelor respective exclusiv pe motive de cetățenie, precum și membrilor familiilor și urmașilor acestora, cu condiția să aibă reședința în mod legal pe teritoriul unui stat membru și să fie într-o situație care nu este limitată din toate punctele de vedere la un singur stat membru.

25 Regulamentul nr. 1231/2010 vizează astfel extinderea domeniului de aplicare *ratione personae* al Regulamentelor nr. 883/2004 și 987/2009 la resortisanții țărilor terțe care nu fac deja obiectul regulamentelor respective exclusiv pe motive de cetățenie.

26 Astfel cum reiese din considerentul (7), prin această extindere, Regulamentul nr. 1231/2010 contribuie la obiectivul urmărit de Uniune care constă în promovarea unui nivel ridicat de protecție socială, vizând ca resortisanții țărilor terțe să beneficieze, astfel cum enunță considerentele (6) și (8), de avantajele modernizării și simplificării regulilor de coordonare în domeniul securității sociale introduse de Regulamentele nr. 883/2004 și 987/2009 atât pentru persoanele asigurate, cât și pentru instituțiile de securitate socială.

27 În speță, este cert că persoanele în discuție în litigiul principal, în calitate de resortisanți ai țărilor terțe, nu fac deja obiectul Regulamentelor nr. 883/2004 și 987/2009 pe motive de cetățenie, întrucât nu sunt nici resortisanți ai statelor membre, nici refugiați sau apatrizi. Pe de altă parte, nu se contestă nici că aceste persoane nu se află într-o situație ale cărei elemente sunt limitate la un singur stat membru, întrucât ele asigură o parte a reprezentațiilor de patinaj pe gheață în alte state membre decât Regatul Țărilor de Jos.

28 În aceste condiții, rezultă că persoanele în discuție în litigiul principal au dreptul, conform articolului 1 din Regulamentul nr. 1231/2010, să beneficieze de aplicarea Regulamentelor nr. 883/2004 și 987/2009, în măsura în care „au reședința în mod legal” pe teritoriul unui stat membru.

29 Atât din cerințele aplicării uniforme a dreptului Uniunii, cât și din principiul egalității rezultă că termenii unei dispoziții a acestui drept, precum articolul 1 din Regulamentul nr. 1231/2010, care nu face nicio trimitere expresă la dreptul statelor membre de a stabili sensul și domeniul de aplicare al acesteia, trebuie, în mod normal, să primească în întreaga Uniune Europeană o interpretare autonomă și uniformă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 septembrie 2013, Brey, C-140/12, EU:C:2013:565, punctul 49 și jurisprudența citată).

- 30 Instanța de trimitere consideră că domeniul de aplicare exact al noțiunii „reședință legală”, în sensul acestei dispoziții, este incert, ținând seama de divergențele dintre diferitele sale versiuni lingvistice. Astfel, deși versiunea în limba neerlandeză utilizează termenul „verblijven”, care ar părea că face referire la o prezență care nu ar fi neapărat de lungă durată, versiunile în limba germană sau engleză, care menționează „rechtmässigen Wohnsitz” și, respectiv, „legally resident”, ar putea fi analizate în sensul că vizează o ședere cu un anumit grad de permanență.
- 31 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, nu este posibil ca formularea utilizată în una dintre versiunile lingvistice ale unei dispoziții din dreptul Uniunii să fie singurul temei pentru interpretarea acestei dispoziții sau ca acestea să i se atribuie un caracter prioritar în raport cu celelalte versiuni lingvistice. Astfel, dispozițiile dreptului Uniunii trebuie interpretate și aplicate în mod uniform, în lumina versiunilor existente în toate limbile Uniunii. În caz de neconcordanță între diferitele versiuni lingvistice ale unui text din dreptul Uniunii, dispoziția în cauză trebuie interpretată în funcție de economia generală și de finalitatea reglementării din care face parte (Hotărârea din 20 decembrie 2017, Gusa, C-442/16, EU:C:2017:1004, punctul 34 și jurisprudența citată).
- 32 În ceea ce privește, în primul rând, contextul juridic în care se înscrie Regulamentul nr. 1231/2010, trebuie amintit că, astfel cum reiese deja din cuprinsul punctului 25 din prezenta hotărâre, acesta vizează extinderea aplicării Regulamentelor nr. 883/2004 și 987/2009 la resortisanții țărilor terțe care nu fac deja obiectul regulamentelor respective exclusiv pe motive de cetățenie. Având în vedere că articolul 1 litera (j) din Regulamentul nr. 883/2004 definește noțiunea „reședință”, este necesar să se stabilească mai întâi dacă noțiunea „reședință legală” vizată la articolul 1 din Regulamentul nr. 1231/2010 are același domeniu de aplicare precum cel pe care îl are noțiunea „reședință” prevăzută la articolul 1 din Regulamentul nr. 883/2004.
- 33 În temeiul articolului 1 litera (j) din Regulamentul nr. 883/2004, prin noțiunea „reședință” se înțelege locul în care o persoană este rezidentă în mod obișnuit. Aceasta se distinge de noțiunea „ședere”, pe care articolul 1 litera (k) din acest regulament o definește ca fiind o reședință temporară. Reședința persoanei în discuție, în sensul articolului 1 litera (j) din regulamentul menționat, face, așadar, obiectul unei aprecieri de fapt, iar stabilirea acesteia se face în funcție de locul în care se găsește centrul obișnuit al intereselor sale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 2014, I, C-255/13, EU:C:2014:1291, punctul 44 și jurisprudența citată).
- 34 Cu toate acestea, este necesar să se arate că noțiunea „reședință”, în sensul acestui regulament, și cea de „reședință legală”, în sensul Regulamentului nr. 1231/2010, nu sunt folosite în același scop în aceste două regulamente.
- 35 Astfel, Regulamentul nr. 883/2004, după cum reiese din considerentul (15), are ca obiectiv să împiedice ca persoanele interesate, din cauza lipsei legislației care le-ar fi aplicabilă, să rămână fără protecție în materie de securitate socială și urmărește de asemenea ca aceste persoane să fie cuprinse în regimul de securitate socială al unui singur stat membru, astfel încât să se evite situațiile de suprapunere a legislațiilor naționale aplicabile și complicațiile care puteau rezulta din acestea (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 iunie 2014, I, C-255/13, EU:C:2014:1291, punctele 40-42 și jurisprudența citată).
- 36 În acest context, distincția dintre noțiunea „reședință” și noțiunea „ședere” are ca obiect, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 63 din concluzii, să stabilească care este statul membru cu care cetățenii Uniunii au cele mai strânse legături și la a cărui legislație sunt, în consecință, supuși.
- 37 În schimb, astfel cum s-a arătat deja în cuprinsul punctului 25 din prezenta hotărâre, Regulamentul nr. 1231/2010 vizează extinderea domeniului de aplicare *ratione personae* al Regulamentelor nr. 883/2004 și 987/2009 la resortisanții țărilor terțe care nu fac deja obiectul regulamentelor respective exclusiv pe motive de cetățenie.

- 38 În acest context, după cum reiese din considerentul (11) al Regulamentului nr. 1231/2010, noțiunea „reședință legală” în sensul acestui regulament exprimă alegerea legiuitorului Uniunii de a supune extinderea domeniului de aplicare *ratione personae* al Regulamentelor nr. 883/2004 și 987/2009 la resortisanții țărilor terțe condiției prealabile ca aceștia să locuiască în mod legal pe teritoriul statului membru în discuție. Astfel, această noțiune se distinge de noțiunea „reședință” în sensul articolului 1 litera (j) din Regulamentul nr. 883/2004.
- 39 Această constatare reiese de asemenea din considerentul (10) al Regulamentului nr. 1231/2010, care prevede că aplicarea Regulamentelor nr. 883/2004 și 987/2009 acestor resortisanți, pe de o parte, nu ar trebui să confere acestora niciun drept de intrare, de ședere sau de reședință ori de acces la piața forței de muncă de pe teritoriul unui stat membru și, pe de altă parte, nu ar trebui să aducă atingere dreptului statelor membre de a refuza acordarea, de a retrage sau de a refuza reînnoirea unui permis de intrare, de ședere, de reședință sau de muncă pe teritoriile acestora, în conformitate cu legislația Uniunii.
- 40 Această alegere a unui criteriu întemeiat pe condițiile juridice ale prezenței resortisanților țărilor terțe pe teritoriul unui stat membru este confirmată de lucrările pregătitoare ale Regulamentului nr. 1231/2010. Astfel, rezultă din cuprinsul paginii 6 din expunerea de motive a Propunerii de regulament de extindere a dispozițiilor Regulamentului nr. 883/2004 și ale Regulamentului nr. 987/2009 la resortisanții țărilor terțe care nu fac obiectul dispozițiilor respective exclusiv pe motive de cetățenie [COM(2007) 439 final] că resortisanții avuți în vedere trebuie să aibă reședința în mod legal pe teritoriul unui stat membru și, prin urmare, trebuie să aibă în acest stat membru un drept de ședere temporară sau permanentă. Această expunere de motive precizează de asemenea că, pentru a putea beneficia de drepturile prevăzute în dispozițiile Regulamentului nr. 883/2004 într-un al doilea stat membru, acești resortisanți nu trebuie, în mod obligatoriu, să îndeplinească condiția de reședință, putând să fie într-o simplă călătorie, cu condiția ca prezența lor pe teritoriul acestui al doilea stat să fie conformă cu legislația sa privind intrarea și șederea.
- 41 În consecință, atât durata prezenței acestor resortisanți pe teritoriul unui stat membru, cât și faptul că aceștia își păstrează centrul obișnuit al intereselor într-o țară terță nu sunt determinante, ca atare, pentru a stabili dacă aceștia „își au reședința în mod legal pe teritoriul unui stat membru”, în sensul articolului 1 din Regulamentul nr. 1231/2010.
- 42 Această interpretare este confirmată de Directiva 2011/98, care stabilește în special un set comun de drepturi pentru lucrătorii din țările terțe cu ședere legală pe teritoriul unui stat membru. Astfel, după cum reiese din articolul 12 alineatul (1) litera (e) și alineatul (2) litera (b) din această directivă coroborat cu articolul 2 litera (b), precum și cu articolul 3 alineatul (1) literele (b) și (c), alineatul (2) litera (i) și alineatul (3) din directiva menționată, resortisanții țărilor terțe admiși să lucreze, chiar temporar, pe teritoriul unui stat membru beneficiază în principiu de egalitate de tratament în ceea ce privește ramurile securității sociale, în sensul Regulamentului nr. 883/2004.
- 43 Se impune constatarea că o astfel de interpretare este, de altfel, cea mai adecvată pentru a garanta realizarea obiectivelor amintite în cuprinsul punctului 26 din prezenta hotărâre.
- 44 Or, în speță, trebuie să se arate că, din decizia de trimitere reiese că persoanele în discuție în litigiul principal, care sunt angajate ale unei societăți comerciale cu sediul în Țările de Jos, locuiesc și lucrează în mod legal pe teritoriul statelor membre în care dau reprezentații.
- 45 Prin urmare, resortisanții țărilor terțe care se află în situația persoanelor în discuție în litigiul principal beneficiază de aplicarea regulilor de coordonare prevăzute de Regulamentele nr. 883/2004 și 987/2009 în scopul stabilirii legislației aplicabile în materie de securitate socială.

- 46 În această privință, este necesar să se amintească, ținând seama de elementele de fapt evocate la punctul 44 din prezenta hotărâre, că articolul 13 din Regulamentul nr. 883/2004 prevede în special criteriile de legătură aplicabile persoanelor care desfășoară activități salariate în două sau mai multe state membre. Revine instanței de trimitere atribuția să verifice dacă vreunul dintre aceste criterii de legătură este aplicabil persoanelor în discuție în litigiul principal pentru a stabili dacă acestea sunt supuse legislației de securitate socială neerlandeză. Dacă aceasta ar fi situația, instituția competentă din statul membru a cărui legislație devine aplicabilă atestă, prin eliberarea unui certificat A 1, că această legislație este aplicabilă și indică, după caz, până la ce dată și în ce condiții, conform articolului 19 alineatul (2) din Regulamentul nr. 987/2009.
- 47 Având în vedere toate considerațiile precedente, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 1 din Regulamentul nr. 1231/2010 trebuie interpretat în sensul că resortisanții țărilor terțe, cum sunt cei în discuție în cauza principală, care locuiesc și lucrează temporar în diferite state membre pentru un angajator stabilit într-un stat membru pot invoca beneficiul regulilor de coordonare prevăzute de Regulamentele nr. 883/2004 și 987/2009 pentru a se stabili cărei legislații de securitate socială îi sunt supuși aceștia, având în vedere că locuiesc și lucrează în mod legal pe teritoriul statelor membre.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 48 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară:

Articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 1231/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de extindere a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 la resortisanții țărilor terțe care nu fac obiectul regulamentelor respective exclusiv pe motive de cetățenie trebuie interpretat în sensul că resortisanții țărilor terțe, cum sunt cei în discuție în cauza principală, care locuiesc și lucrează temporar în diferite state membre pentru un angajator stabilit într-un stat membru pot invoca beneficiul regulilor de coordonare prevăzute de Regulamentul nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și de Regulamentul nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 pentru a se stabili cărei legislații de securitate socială îi sunt supuși aceștia, având în vedere că locuiesc și lucrează în mod legal pe teritoriul statelor membre.

Semnături